

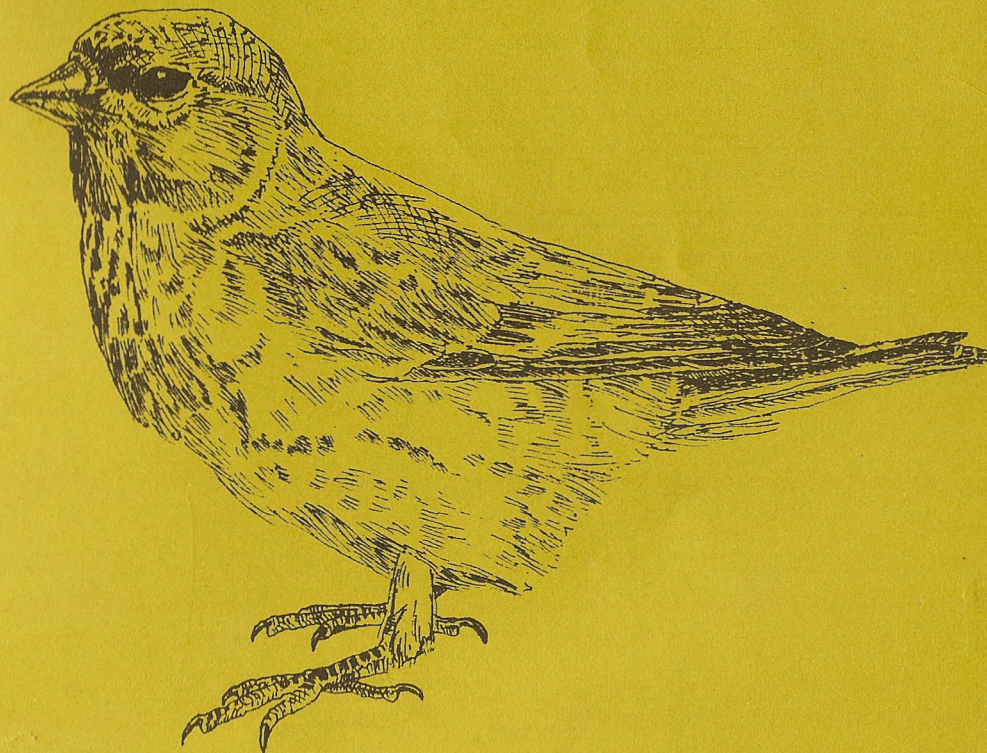
AGENDA

- 1 september trektelling (zie deze Mourik)
6 september 20.00 uur Ledenvergadering in de Fac. Wiskunde en Natuurw. aan de Heyendaalseweg Zaal N5
15 september trektelling en rivierentelling
13 oktober trektelling en rivierentelling
29 september trektelling
5/6/7 oktober weekeinde op Cap Gris Nez aanmelden bij L. Rietveld (080-227925)
27 oktober trektelling
10 november trektelling
17 november rivierentelling
- W E R K G R O E P L A N D V A N C U Y K
- 2 september Ooypolder, steltlopers en doortrekkers. 7.00 uur busstation Grave
23 september Grindkuilen-Langeboomse bossen 8.00 uur: 't Huukske, Langenboom
14 oktober de Vilt-Beugen 8.00 uur parkeerplaats zuidkant van de Vilt
11 november Kraayenbergse plassen 8.00 uur: Kerk van Linden
16 december Ooypolder 8.00 Busstation Grave
13 januari Gasselse bossen 8.30 uur: Kerk Gassel

De maandelijkse bijeenkomsten bij de heer van Schipstal, Tongelaer 20 zijn op: donderdag 13 september, 11 oktober, 8 november, 13 december, 10 januari, 14 februari en 14 maart.
Hier zullen onder andere de lopende activiteiten besproken worden.

DE MOURIK

JAARGANG 10 NUMMER 2

VOGELWERK GROEP RIJK VAN NIMEGEN EN OMSTREKEN

Redactie: Lies Begheyn
Johan Thissen

Redactieadres: Hobbemaweg 118, 6562 CW Groesbeek

Distributie: Wim Melenhorst, Gen. Gavinstraat 38
6585 WN Mook, tel. 08896-2206

Illustraties: Dick Heg, Jeroen Helmer,
Pieter-Paul van Laake

Overname van (gedeelten) van artikelen of van illustraties is uitsluitend toegestaan met bronvermelding en schriftelijke toestemming van de auteur.

Aanwijzingen voor auteurs:

ARTIKELEN - De redactie is bereid U bij te staan onder andere inzake het verzamelen van literatuur- en archiefgegevens.
Tikwerk kan door ons gedaan worden.

Wanneer U het zelf tikt - Duidelijke, scherpe letter!
Geen versleten lint, machine schoonmaken of een wegwerp-carbonlint gebruiken.
Tikken op gewone A4-vellen.
Kantlijn links én rechts 2 cm,
onder en boven 2,5 cm.
Dicht opeen tikken (regelstelling 1)

ILLUSTRATIES: Pentekeningen met Oost-Indische inkt op wit papier of transparant.
Bij voorkeur ongeveer 1,5 tot 2maal de grootte waarop ze afgedrukt moeten worden.

I N H O U D

Mededelingen	25
Rivierentellingen sept.-okt. 1983	27
Voorjaarsfenologie 1983	32
De Pyreneeën rond Jaca 1983	40
Veldwaarnemingen nov. 1983 - feb. 1984	53
Kleine Zwaan tellingen	55

Donderdag 6 september 1984
20.00 uur precies in zaal N5 van Wiskunde en
Natuurwetenschappen aan de Heyendaalseweg in
Nijmegen

Agenda

1. Opening en definitieve vaststelling van de agenda
2. Mededelingen van het bestuur (o.a. betreffende ledenwerffolder)
3. Ganzenfolder
4. Bestuursverkiezing

Johan Thissen, die voorzitter is, treedt af en stelt zich niet herkiesbaar. Personen, die menen een geschikte kandidaat te kennen (zichzelf?), kunnen zich nog melden bij Johan. Ward Hagemeijer heeft zich bereid verklaard de door het vertrek van Rein Böhmer opengevallen bestuursplaats in te nemen. Het bestuur acht hem een geschikte kandidaat.

Er is overigens geen officiële voordracht opgemaakt, zodat de vergadering vrij is in haar keus.

5. Roofvogeltellingen

Zoals al eerder aangekondigd wordt deze activiteit nog naar alle waarschijnlijkheid bijna helemaal beëindigd.

6. Rivierentellingen

Deze tellingen gaan door. Er wordt een nieuwe coördinator gezocht. Tijdens deze vergadering worden de gebieden verdeeld.

7. Trektellingen

Zie volgende bladzijde in deze Mourik. Het schema wordt ingedeeld.

8. Bekentellingen

Deze tellingen gaan als er voldoende animo is door.

9. Broedvogelinventarisatie

Mededelingen over het verloop in 1983 en de plannen voor 1984.

LEDENMUTATIES

Nieuwe leden: Jeroen Bultjes, Heyenseweg 82, 6591 HD Gennep
Frank Claessen, Prof. Huybersstr. 149, 6524 NX Nijmegen
Jan van der Valk, Hertogstraat 46, 6511 SC Nijmegen
A.F.M. Willers, Kerkstraat 20, 5863 AP Blitterswijk
Edward Jans, Schaarweg 13, 5438 AT Gassel
Raymond Phalplatz, Dr. Kanterslaan 203, 5361 NE Grave
Luc Jans, Ceresstraat 38, 5844 AD Stevensbeek
Leo Coolegem, Goeman Borgesiusstr. 33, 6535 WH Nijmegen
Wijzigingen: Max van Dongen, van Diemerbroeckstr. 237, 6512 BA Nijmegen.
P. & W. Egelmeers-Tax, De Bongerd 12, 6584 DH Molenhoek
G. Berendse, Nassaulaan 38, 6571 AD Berg en Dal

Geschrapte wegers contributieschuld: L. Bas, Oploo; S. Demaret, Boxmeer;
H. v.d. Hagen, Druten; M. Klaassen, Groningen; R. Kwak, Arnhem;
C. Luyckx, St. Anthonis; A. Penning, Mill; G. Olthof, Beek; R. Röhrich,
Nieuw-Bergen; H. van Tienen, Elden; P. Walvius, Nijmegen; M. Wolf &
M. Janssen, Nijmegen; W. Wolters, Amsterdam.

VOORJAARSFENOLOGIE 1983

In totaal werden 21 fenologieformulieren ingestuurd.
De namen van de inzenders volgen hieronder met achter de naam de gebruikte initialen:

M. Aarts	MA	L. Geraets	LG	PP v. Laake	PP
T. v.d. Berg	TB	M. Graat	MG	H. Meekes	HM
L. v.d. Bergh	LB	D. Heg	DH	W. Melenhorst	WM
R. Böhmer	RB	W. Helmer	WH	M. Reynders	MR
R. Bouwman	RB	J. Helmer	JH	F. Sneek	FS
P. Brouwer	PB	W. Heslen	WHe	J. Thissen	JT
M. v. Dongen	MD	J. Jacobs	JJ	W. Verpoort	WV

Verder werd gebruik gemaakt van ons archief.
Van de volgende personen zijn gegevens verwerkt:

P. Bergakker	PBe	echtp. Hermsen	He	J. Post	JP
F. Bloemendaal	FB	O. v. Hoorn	OH	R. Schuurkes	RS
D. v. Dorp	DD	F. v. Kalleveen	FK	J. Sikkema	JS
A. v. Eck	AE	H. Klaassen	HK	A. Stolk	AS
R. Poppen	RP	L. Meuwissen	LM	F. Strooband	FSt
R+H. Gorissen	Go	F. Meys	FM	C. v. Swaay	CS
W. Hagemeyer	WHa	F+R. Nillesen	Ni	J. v.d. Vaart	JV
				D. Visser	DV

De eerste vijf waarnemingen uit ons werkgebied zijn opgenomen.
Van enkele soorten zijn geen vijf waarnemingen bekend.

In de soortentabel wordt in de 1ste kolom de soort genoemd,
met daaronder de gemiddelde aankomsttijd in ons werkgebied
over de periode 1976 - 1980. (zie Mourik 9 nr. 1 - fenolo-
gie Dick Visser)

Verklaringen van gebruikte afkortingen:

r = roepend z = zingend
p = paartje t = trek + evt. trekrichting
wi = winterwaarneming

Het weer

Het voorjaar in 1983 was zeer nat.

De maand mei was zelfs de somberste voorjaarmaand van de
eeuw.

De grote rivieren stegen die maand naar een recordhoogte.
Het landelijk regengemiddelde was in het voorjaar 300 milli-
meter.

SOORTENTABEL

Soort	Datum	Gebied	Plaats	Aantal	Waarnemers
Purperreiger	30-04	Groenlanden	Ooyppolder	1	JH
9- 5	08-06	Dukenburg	Nijmegen	1t-N	WHa

Ooievaar	22-04	Botanische tuin	Nijmegen	1hoog-ZO	archief
	07-05	boswachterij	St. Anthonis	1	FK
	23-05		Haalderen	1	PB
	26-05	Groot Middelveld	Druten	1t-laag	LB
	21-06		Stevensbeek	2t-0	FM
Zomertaling	06-03	Bemmelse Waard	Bemmel	1p	PB
	12-03	Oude Waal	Ooyppolder	1p	MD
	14-03	stuw	Afferden	4	MR
	27-03	Oosterhoutse waard	Valburg	1	MD
	01-04	Oude Waal	Ooyppolder	2p	JH
Wespendief	09-03	de Steendert	Ophemert	1	LB
28-4	05-04	St. Jansberg	Groesbeek	1t-0	JJ
	30-04		Sambeek	1t-N	DH
	07-05		Gennep	3t	WHe
	18-05	Bisonbaai	Ooyppolder	2	OH
Zwarte Wouw	08-03		Siebangewald	1t	MR
	05-04	Personnenbos	Beuningen	1	RB
	01-05	Kekerdonse waard	Ooyppolder	1t-N	MD
	04-05	Groenlanden	Ooyppolder	1	WH
	15-05	Deurnese Peel		1t-W	DH
Rode Wouw	12-02	Heyendaalseweg-IJsbahn	Nijm.	1t-Z	FS
	27-02		Overloon	1t	LG + AT
	06-03	de Bruuk	Groesbeek	1	HK
	11-03	Doddendaal	Ewijk	1t-N	PB
	12-03	Ons Erf	Groesbeek	1t-Z	JH
Bruine Kiekendief	25-03	Vortunse bos		1 -NO	DH
	25-03	omg. Wychen		1t	RB
	26-03	Personnenbos	Beuningen	1t-N ♀	JH
	02-04	de Bult	Merselo	1p	DH
	03-04	Kaliwaal	Ooyppolder	1t-N ♀	PB
	03-04	Ooyse Graaf	Ooyppolder	1p	AE
Visarend	05-02	universiteit	Nijmegen	2t-ONO	WHa
	14-03	Kekerdonse waard	Ooyppolder	1	FSt
	29-04	Kaliwaal	Ooyppolder	1	RB
Boomvalk	19-03	Groenlanden	Ooyppolder	1	MD
14-4	11-04	Oosterhoutse bos	Valburg	1	RS
	16-04	Heumensoord		2	JV
	18-04	Groenewoudseweg	Nijmegen	1t-0	PP
	19-04	park Brakkenstein	Nijmegen	1t-NO	WH
Kwartel	09-05	Duivense Broek		1r	LB
	15-05	Staatjeswaard	Beuningen	1r	RB
Waterral	19-03	Groenlanden	Ooyppolder	1r	MD
	05-04	de Vilt	Beugen	2r	WV + DH
Porseleinhoen	18-06	Groenlanden	Ooyppolder	1r	PB
	20-06	Groenlanden	Ooyppolder	2r	MD
Kwartelkoning	23-06	Groenlanden	Ooyppolder	1r	MD
14-5					

Kraanvogel 15-3	06-03		Haalderen	1	PB
	13-03	Maas-Waal kanaal	Hatert	37t-N	FS
	13-03		Vortum-Mallum	2t-NO	WV+DH
	20-03		Gennep	5t	MR
	06-04	Gendtse waarden	Gendt	2p	PB
Scholekster	11-02	Erlecomse waard	Ooypolder	1	CS
	12-02	Bemmelse waard	Bemmel	1	LB
	14-02	stuw	Sambeek	2	DH
	19-02	Erlecomse waard	Ooypolder	1	Ni
	01-03	Maas bij Mazenburg	Boxmeer	1t-Z	MA
Kluut 16-4	19-03	Maas-Waal kanaal	Hatert	1t-N	FS
	09-04	Millingerwaard	Ooypolder	2	JH+AE
	15-04	Kaliwaal	Ooypolder	1	AE
	16-04	Erlecomse polder	Ooypolder	2	JS
	17-04	Erlecomse polder	Ooypolder	2 + 3	OH
Kleine Plevier 20-3	11-03	Paesplas	Heyen	2	MR
	28-03	de Groene Heuvels		2	LB
	01-04	Oude Waal	Ooypolder	1	JH+PB+CS
	10-04	Grindkuilen	Mill	4	LG
	11-04	Millingerwaard	Ooypolder	2	AE
Kempphaan	01-01	Kaliwaal-Erlecom	Ooypolder	5	FS
	23-01	Erlecomse waard	Ooypolder	1 + 3	RB+He
	14-02	Erlecomse waard	Ooypolder	5	DV
	15-02	Erlecomse waard	Ooypolder	6	WHe+LM
	18-02	Erlecomse waard + Kaliwaal		4 + 6	WV+DH+MA
Houtsnip	24-01	Groenlanden	Ooypolder	1	OH
	14-02	Heerenven-de Hamert	Bergen (Lb)	1	He
	17-02	de Bruuk	Groesbeek	2 x 1	DV
	24-02	Notre Dame	Ubbbergen	1	PP
	06-03	Reichswald (Brandenberg)		1	JJ
Grutto 19-2	13-02	Erlecomse waard	Ooypolder	3	PB
	02-03	Kaliwaal	Ooypolder	2	JH
	02-03	Erlecomse waard	Ooypolder	3 + 17	JH+CS
	03-03	Erlecomse waard	Ooypolder	23	RB
	05-03	Kekerdomse waard	Ooypolder	8	MD
	05-03	Winssense waard	Winssen	6	Go
	05-03	Erlecomse waard + Kaliwaal		ca.46	CS
Tureluur 25-2	26-01	Millingerwaard	Ooypolder	1	PB
	05-03	Erlecomse waard	Ooypolder	2	CS
	08-03	uiterwaarden	Ewijk	2	RB
	11-03	Winssense waard	Winssen	3	PB
	13-03	Kaliwaal	Ooypolder	2	FS
Dwergmeeuw	23-04	Mazenburg	Heyen	2	MR
	25-04	Vortumse Maas		1 onv.	DH
	28-04	stuw	Sambeek	1	WHe
	01-05	Oude Waal/ Millingerwaard		1 à 2	MD
	04-05	Noordereiland	Boxmeer	1	MA

Visdief 16-4	07-04	Oude Waal	Ooypolder	2	WHe
	19-04	Kaliwaal	Ooypolder	1	FS
	19-04	Paesplas	Heyen	3	WHe
	21-04	Erlecomse waard	Ooypolder	1	OH
	22-04	meertje H-D gemaal	Nijmegen	1	WH
Zwarte Stern 16-4	15-03	stuw	Afferden	1t	MR
	15-04	stuw	Afferden	1	WV
	18-04	Groenlanden	Ooypolder	1	OH
	23-04	Oude Waal	Ooypolder	6	JH
	23-04	Groenlanden-trafohuis		2	JH
Tortelduif 19-4	18-04	Groenlanden	Ooypolder	1r	OH
	21-04	Tongelaar	Beers	2balts	LG
	21-04	Boswachterij	St. Anthonis	1	FK
	23-04	Maasheggen	Boxmeer	1r	MA
	23-04	Groenlanden	Ooypolder	ca.10	JH
Koekoek 10-4	16-04		Mook	1	JV
	17-04	Wylterbergmeer	Beek	1r	AE
	18-04	Hatertse broek	Nijmegen	1r	FS
	19-04		St. Anthonis	1r	FK
	19-04	Ooyse Graaf		1r	FS
Kerkuil	12-03		Groeningen	1 (vl/r)	DH
	06-05	Sambeekse toren	Sambeek	2	MR
Bosuil	29-01	Heyense bossen	Heyen	3r	MR
	06-04	Groeningse bos		2	DH
	04-05	St. Jansberg	Groesbeek	1	JJ
Ransuil	13-04	Gennepershuis		2r	WHe
	24-04	Reichswald		1broedend	JJ
Nachtzwaluw 15-3	13-05	Terletse veld		1z	JJ
	22-05	Quin	Afferden	2r	MR
	23-06	Boswachterij	St. Anthonis	2	LG
Gierzwaluw 22-4	29-06	Quin	Afferden	2r	WHe
	22-04		Boxmeer	2	MD
	22-04	Oude Waal	Ooypolder	3	FS
	22-04	Oude Waal	Ooypolder	9	WH
	24-04	Oude Waal	Ooypolder	4	MD
Draaihals 24-4	24-04	Pater Brugmanstr	Nijmegen	2	PB
	24-04		Cuyk	2	MG
	04-05	Achterdijk	Mill	1	LG
Kl.B. Specht	05-05	Broekkant-Tongelaar	Beers	1	LG
	11-01	Oosterhoutse bos	Oosterhout	1	RS
	19-01	Elshof	Heumen	1	He
	06-03		St. Anthonis	1	FK
	20-03		Gennep	1	MR
03-04	Heyense bos-west	Heyen	1	WV	

Boomleeuwerik 16-2	21-02	Boswachterij	St. Anthonis	1-2	FK
	02-03	de Hamart	Bergen (Lb)	16	He
	05-03	Stevensbeekse bos-oost		1z	DH
	06-03	idem		3z	DH
	11-03	stad	Nijmegen	1	PP
Oeverzwaluw 8-4	06-04	Oude Waal	Ooypolder	1	PB
	09-04	Millingerwaard	Ooypolder	1	JH
	11-04	Millingerwaard	Ooypolder	4	AE
	11-04	Oude Waal	Ooypolder	2	AE
	13-04		Mook	21	JV
	13-04	Groenlanden	Ooypolder	1	MD
Boerenzwaluw 26-3	31-03	Kaliwaal	Ooypolder	1	MD
	03-04	Oude Waal	Ooypolder	1	AE
	03-04	Groenlanden	Ooypolder	1	OH
	04-04	Oude Waal	Ooypolder	2	AE
	09-04	Hoge Dijk	Mill	4	LG
Huiszwaluw 3-4	11-04	Madeleine	Boxmeer	2	WHe
	14-04	dorp	Ooy	1	OH
	17-04	RK-kerk	Ooy	1	JH
	17-04	Horst	Groesbeek	1	JJ
	18-04	Veerhuis Groenlanden-Ooy		1p	WH
Boompieper 31-3	03-04	Boswachterij	St. Anthonis	6z	MR
	08-04	Groeningse bos	Groeningen	1z	DH
	10-04	Reichswald		1	OH
	11-04	de Bult	Merselo	5z/t	DH
	13-04	Kiekberg	Plasmolen	5z	WHe
Gele Kwikstaart 2-4	06-03	Gaesdaak	Siebegewald	6t	MR
	10-04	Millingerwaard-Waal		1t-N	PB
	11-04	Millingerwaard	Ooypolder	4	AE
	11-04	Oude Waal	Ooypolder	1	AE
	11-04	Bisonbaai-west	Ooypolder	1	OH
Witte Kwikstaart	wi: diverse hele winter				pp+MR+WV
	08-01	Boswachterij	St. Anthonis	1	JP
	23-01	de Bruuk	Groesbeek	1-NO	DV
	04-02	Oude Waal	Ooypolder	1	OH
	17-02	Reichswald (Beek-Paal 581)		1z	WHe+WV+DH
	22-02	kerkplein	Velp	1	BØ
Nachtegaal 16-4	18-04	Tongelaar	Beers	1z	LG
	19-04	Vortumse bos		1z	DH
	20-04	Ossenbroek	Beers	2z	LG
	21-04	Groenlanden	Ooypolder	1	OH
	22-04	Brestbos	Boxmeer	1z	WHe
		de Bruuk	Groesbeek	1z	JJ
	Universiteit	Nijmegen	1z	RF	
Blauwborst 6-4	01-04	tuin	Beers	1	LG
	02-04	de Bult	Merselo	3-4z	DH
	05-04	de Vilt	Beugen	2z	DH+WV
	07-04	de Vilt	Beugen	4	MR
	15-04	Groenlanden	Ooypolder	1z	WH

Zwarte Roodstaart 13-3	04-03	Zeldersche Driessen	Gennep	2	WHe
	13-03	H-D gemaal	Nijmegen	1	PB
	13-03	steenfabr. Vlietberg	Ooypolder	1	PB
	14-03	universiteit	Nijmegen	1z	PB
	15-03		Gennep	1z	WV
Gekraagde Rood- staart 6-4	07-04		St. Anthonis	1z	FK
	10-04	Siberië	Vierlingsbeek	1z	TB
	11-04	Hat. broek	Nijmegen	1	FS
	14-04	stuw	Afferden	1	MR
	15-04	Maasheggen	Groeningen	2z	DH
		Paesplas	Gennep	3	WV
	Heilig Landstichting		1z	WH-JH	
Paapje 23-4	16-04		Molenhoek	3	JV
	17-04	Hommersumseweg	Heyen	1	WV
	23-04	stuw	Afferden	1	MR
		Maasheggen		6	DH
Roodborsttapuit 4-3		Bergerheide	Bergen (Lb)	3	DH
		Millingerwaard	Ooypolder	1	JH
	23-01	stuw	Afferden	1♀	MR
	02-03	Wylerbergmeer		1	JH
	05-03	Schwarzländerweg, Lagewald		1	DV
Tapuit 6-4	09-03	Düsterenhof	Groesbeek	1	PP
	09-03	Ooy bij Beek		1♂	PP
	26-03	Persingsestraat	Ooypolder	1♀	WH
Sprinkhaanriet- zanger 23-4	03-04	Boswachterij	St. Anthonis	1♀	FK-JH
	05-04	Mookerhei	Mook	2	AE
	11-04	Steenfabr. Groenlanden	Ooypolder	1	OH
	13-04	Noordereiland	Boxmeer	3	MA
	17-04	de Bult	Merselo	1z	DH
24-04	de Bult	Merselo	ca. 10z	DH	
01-05	de Bruuk	Groesbeek	1z	JT	
04-05	Achterdijk	Kill	2z	LG	
08-05	Duivense broek		1	LB	
Snor	24-04	St. Jansberg		1z	WK
	29-05	Paesplas	Heyen	1z	WHe
Rietzanger 16-4	26-04	Ooyse Graaf	Ooypolder	1z	WH
	26-04	Polder Arkenheem		1z	LB
Bosrietzanger 7-5	19-04	Groenlanden	Ooypolder	1z	FS
	19-04	de Vilt	Beugen	1z	WHe
	23-04	Vortumse bos		1z	DH
	02-05	Groenlanden	Ooypolder	1z	MD
	04-05	Groenlanden	Ooypolder	1z	CS
Kleine Karekiet 15-4	19-04	Groenlanden	Ooypolder	1z	MD
	26-04	Groenlanden-zuid	Ooypolder	1z	PB
	30-04	Ooyse Graaf	Ooypolder	1z	JH
	30-04	de Vilt	Beugen	2z	MA
	01-05	de Vilt	Beugen	2z	WHe

Grote Karekiet 30-4	26-04	Groenlanden	Ooypolder	1z	PB	
	26-04	Groenlanden	Ooypolder	1z	WH	
	05-05	Groenlanden	Ooypolder	1z	MD	
	05-05	Groenlanden	Ooypolder	1z	RB	
	06-05	Ooyse Graaf	Ooypolder	1z	CS	
Spotvogel 7-5	07-04		Groesbeek	1z	JT	
	23-04	de Bruuk	Groesbeek	1z	RB	
	30-04	Groenlanden	Ooypolder	1z	JH	
	01-05	Groenlanden	Ooypolder	1z	MD	
	01-05		Cuyk	1z	MG	
Braamsluiper 13-4	11-04		Boxmeer	1z	MA	
	16-04	Maasheggen-Vortum-Vierlingsbeek		1z	DH	
	17-04	Langstraat-Groenlanden		1z	OH	
	18-04	Groenlanden	Ooypolder	1z	WH	
	18-04		Boxmeer	1z	WHe	
Grasmus 19-4	16-04	stuw Sambeek/Mazenburg		1p	DH	
	19-04	Tongelaar	Beers	1z	LG	
	19-04	Maasheggen-Vortum-Vierlingsbeek		1z	DH	
	22-04	Hoge Dijk	Mill	1z	LG	
	22-04	Noordereiland	Boxmeer	1z	MA	
Tuinfluiter 19-4	19-04	Vortumse bos		2z	DH	
	22-04	Groenlanden	Ooypolder	2z	WH	
	23-04	Tongelaar	Beers	1z	LG	
	26-04	Groenlanden	Ooypolder	1z	MD	
	23-04	Heyendaal	Nijmegen	1z	PP	
Zwartkop 3-4	29-01		Beuningen	1	RB	
	20-02		Beuningen	1	RB	
	13-03	+ 26-03 Javastr.	Nijmegen	1	PBe	
	23-03	Javastraat	Nijmegen	1z	PP	
	01-04	Zevenmorgensiep		1	WV	
		Heilig Landstichting Groesbeek	1z	WH		
Fluiter 23-4	05-04	Filsofendal	Beek	1z	JH	
	09-04		Druten	1z	LB	
	23-04		Berg en Dal	3z	RB	
	24-04	Reichswald		meerdere	JJ	
	24-04	St. Jansberg	Mook	1z	WM+OH	
Tjiftjaf 12-3	08-01	/ 20-02 / 05-03 e.v. Stevensbeekse bos			1f	DH
	23-01	Zeldersche Driessen	Gennep	1z	WHe	
	14-02	Paters H. Geest	Gennep	1z	WHe	
	01-03	Schadijkse bossen	Horst	1z	PB	
	04-03	dijk	Boven-Leeuwen	1r	DV	
Fitis 26-3	23-03		St. Anthonis	1z	FK	
	01-04	Brestbos	Boxmeer	1z	WHe	
	02-04	de Bult	Merselo	ca. 15	DH	
	03-04		Beneden-Leeuwen	1z	LB	
	05-04	Groenlanden	Ooypolder	1z	DH	
	Personnenbos	Beuningen	1z	RB		
	de Vilt	Beugen	1z	DH+WV		

Grauwe Vliegenvanger 30-4	23-04	Javastraat	Nijmegen	1	PP
	23-04	Langstraat	Ooypolder	1	JH
	26-04	Oosternhoutsebos	Oosternhout	2z	DD
	30-04	Ons Erf	Berg en Dal	1p	FS
	05-05	Groenlanden	Ooypolder	3	DH+MA
Bonte Vliegenvanger 25-4	15-04		Nijmegen	1	TB
	18-04	Boswachterij	St. Anthonis	1z	FK
	19-04	Holdeurn-Ons Erf		1	JH
	19-04	Kootwijkerzand		2	PB
	21-04		Schayk	1z	JH
		Kwakkenberg	Nijmegen	1	PP
Wielewaal	26-04	Oosternhoutsebos	Oosternhout	1z	DD
	29-04	Vortumse bos		1	DH
	01-05	Ossenthoek	Beers	1z	LG
	01-05	Groenlanden	Ooypolder	1z	MD+JH+JH
	02-05	Tongelaar	Beers	1z	LG
Europese kanarie 29-3	13-04		Mook	4	JV
	31-05		Ubbergen	1	AE
Appelvink	24-02	Beekmandalseweg	Ubbergen	4	LM
	03-03		Beek	1	AE
	05-03	Nederrijk-noord		4	RS
	21-03	Albertinum	Nijmegen	5	Go
	16-04		Ubbergen	3	RB
Grauwe Gors 8-4	16-04		Middelaar	1	JV
	22-04	Persingsestraat	Ooypolder	1z	JH
	26-04	idem		1z	PB
	12-05	Kamperhof	Heyen	1	WV
	22-05	Heyense bos	Heyen	3	WV
Witwangstern	06-05	/ 07-05 / 08-05			
		Oude waal	Ooypolder	1 ad.	div. waarn.
Dwergstern	01-06	Oude Waal	Ooypolder	1 ad.	PB

Dank aan alle inzenders. Denkt U ook aan fenologieformulier 1984. Indien U formulier nog niet hebt ingestuurd, wilt U dit dan zo spoedig mogelijk doen. Formulier sturen aan uw Waarnemingssecretaris Peter Brouwer.

Louis Geraets

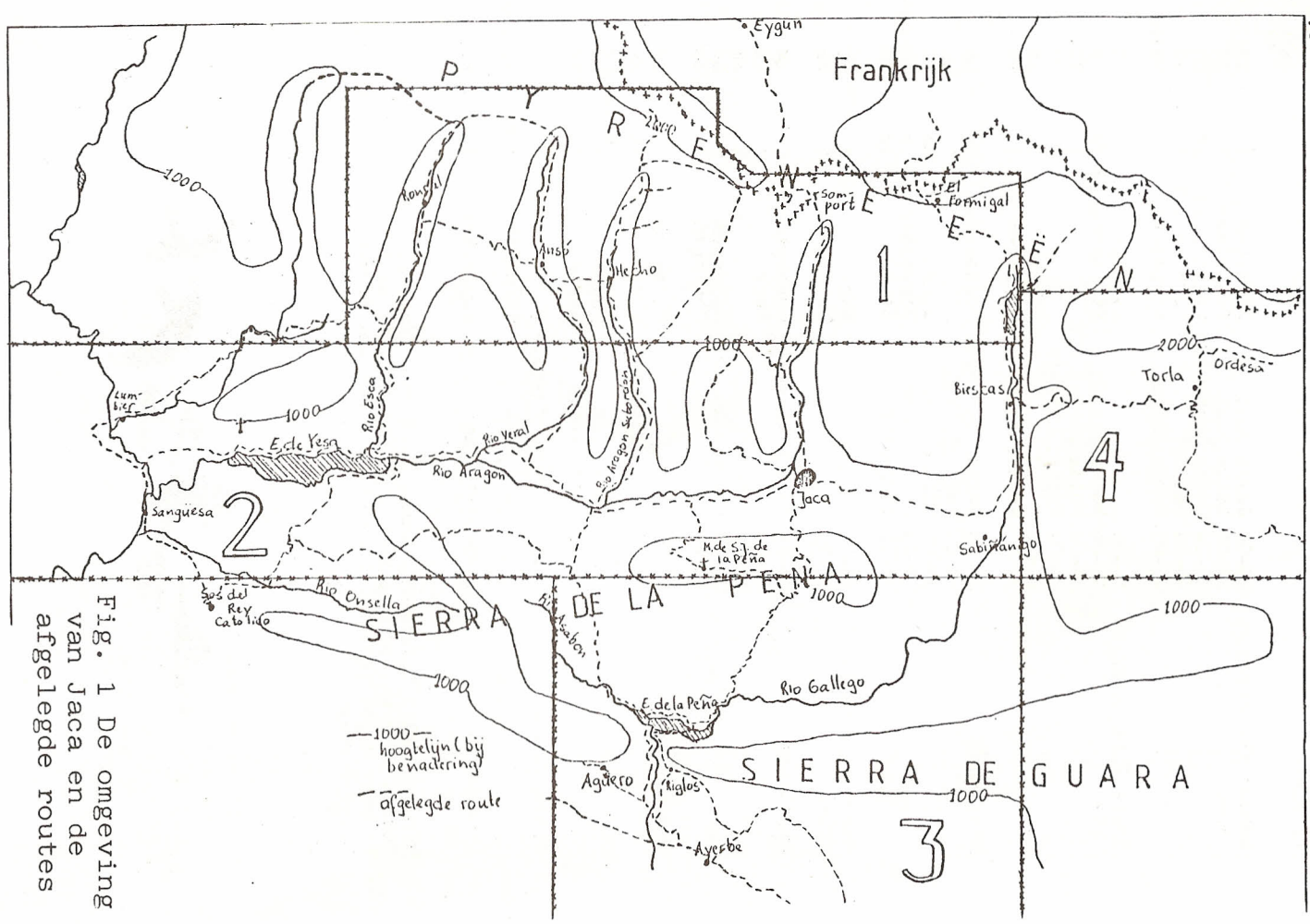
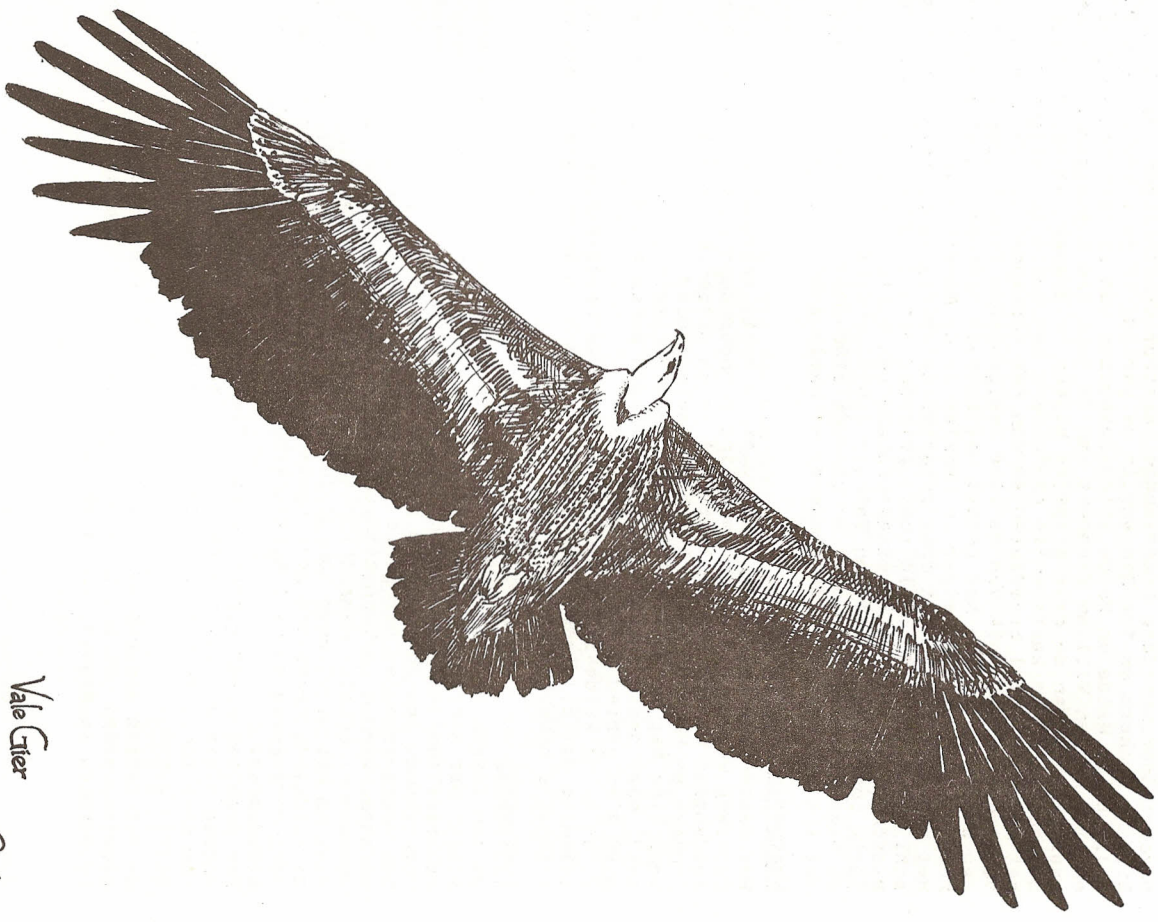

Fig. 1 De omgeving van Jaca en de afgelegde routes

DE PYRENEËN ROND JACA 1983

Vale Gier
28-7 Riglos
dh

Inleiding

Het bergachtige gebied rond de stad Jaca, gelegen in de westelijke Pyreneeën, herbergt een groot aantal (roof-)vogels in een verscheidenheid aan soorten. Daarom werd dit gebied in de zomer van 1983 bezocht door meerdere Nederlandse (amateur)ornithologen, namelijk Dick A. Jonkers en Tom Renssen in de periode 15 juli t/m 25 juli, J.J.F.E. de Wilde en Ro de Wilde-Bakhuizen van 11 juli t/m 19 juli en Dick Heg en William Verpoort van 25 juli t/m 8 augustus. Door de waarnemingen van de drie groepeeren bijeen te brengen en wat betreft de roofvogels te karteren is geprobeerd een beeld te krijgen van het minimum aantal broedparen en van het voorkomen van de andere vogelsoorten voor elk van de vier deelgebieden (zie figuur 1). Voor een beschrijving van het gebied wat betreft biotopen verwijs ik naar het artikel van Hagemeijer en Verkley in de Mourik jaarg. 8 nr. 4. Het kan niet anders dat door relatief zo weinig waarnemers maar "een schijntje" van het totale roofvogelbroedbestand kan worden opgemerkt. Misschien kan dit waarnemingenbestand een basis zijn voor een meerjarig onderzoek, zoals van Thissen (1979) over de periode 1977-1979 en Hagemeijer/Verkley over de periode 1980-1982. Bij het maken van dit artikel werden beide genoemde artikels geraadpleegd.

Waarnemingsmethodiek

Het gebied werd per auto doorkruist, waarbij regelmatig werd gestopt. Onderweg werden bij stops wandelingen ondernomen en op plaatsen waar roofvogels werden gesignaleerd tellingen uitgevoerd (Dick Jonkers). Jonkers en Renssen bezochten het gehele gebied. Door Dick Heg en William Verpoort werd onderweg minder intensief geteld, maar deze intensiever wandelingen gemaakt. Zij bezochten gebied 4 en gebied 3 oost en west niet. J. en R. de Wilde-Bakhuizen bezochten alle deelgebieden, met de aantekening dat zij losse waarnemingen optekenden en het gebied dus niet intensief onderzochten.

Roofvogels

Om een indruk te krijgen van het aantal broedparen werden de waarnemingen per soort in kaart gebracht, waarbij waarnemingen die mogelijk op hetzelfde individu betrekking hadden ook als één exemplaar werden ingetekend. Daardoor werden dubbeltellingen zoveel mogelijk voorkomen. Daar alle groepjes het gebied vóór de tweede helft van augustus bezochten, werden overschattingen door trekvogels over het algemeen voorkomen; behalve waarschijnlijk van de Zwarte Wouw, die namelijk vlak na het uitvliegen van de jongen begin juli, zwefneigingen krijgt. De duidelijk trekkende roofvogels werden tussen haakjes op de kaartjes weergegeven en niet meegerekend bij het bepalen van het aantal broedparen.

Een probleem vormt echter de Vale Gier, deze soort legt namelijk enorme afstanden af op zoek naar voedsel. Om het aantal broedparen van deze soort te bepalen moest het aantal vogels bij de kolonies geteld worden.

In het gebied broeden 19 soorten roofvogels (Pedrocchi 1978), al deze soorten werden ook waargenomen. Het totaal aantal gevonden roofvogelbroedparen is gegeven in tabel 1.

Tabel 1. Het totaal aantal gevonden roofvogelbroedparen in het gebied rond Jaca in 1983

Buizerd	19	Sperwer	8
Wespendief	5	Rode Wouw	50
Steenarend	3	Zwarte Wouw	34
Dwergarend	5-6	Vale Gier	113+?
Havikarend	5	Lammergier	4-5
Slangenarend	19	Aagier	62
Bruine Kiekendief	2	Slechtvalk	6
Grauwe Kiekendief	1-2	Boomvalk	2
Blauwe Kiekendief	1?	Torenvalk	28
Havik	4	Kleine Torenvalk	5

Buizerd

Deze soort werd in het gehele gebied gezien, opvallend is echter het wegblijven in gebied 3, hoewel daar door Dick Heg en William Verpoort meerder dagen werden doorgebracht. Dick Jonkers zag op 18-7 2 ad. en 2 juv. langs de Rio Aragon Subordan bij Puente de la Reina. Opvallend is het voorkomen van 4 ex., na elkaar waargenomen, tussen Roncal en Ansó.

Wespendief

Hoewel de Wespendief een bepaald onopvallende soort is, werd hij nog meerdere malen door Dick Jonkers ontdekt. Hij zag ook 5 ex. bij elkaar tussen Biescas en Torla op 23-7.

Steenarend

De Steenarend werd slechts driemaal waargenomen. Deze grote arend preferiert de hoger gelegen berggebieden: boven de 1000 m. is hij hoofdzakelijk te vinden. De hooggebergten boven de 1000 m. werden echter weinig onderzocht door hun slechte toegankelijkheid. Waarnemingen: op 20-7 1 ex. vlak bij de Franse grens ten westen van de Col du Somport (Jonkers); op 22-7 bij Riglos (Jonkers) en op 26-7 1 ex. tussen de Col du Somport en Jaca (Heg). Overigens werden door Dick Heg en William Verpoort op 25-7 5 Steenarenden gezien in de Franse Pyreneeën.

Dwergarend

De kleinste arend, ongeveer zo groot als een Buizerd werd 7 maal gezien, waarvan 1x 2 exemplaren ten noorden van Jaca op 16-7 (Jonkers). Van de Dwergarend komen 2 vormen voor, de lichte en de donkere fase, waarvan de lichte het meest werd gezien. De donkere fase werd 2 maal waargenomen: 1 ex. bij Pintano (Heg) en 1 ex. boven Hecho (Jonkers). Hiermee komt de verhouding licht : donker op 7 : 2,8. Porter e.a. geven een verhouding van ongeveer 7 : 3 voor geheel Europa. Eén waarneming betreft een onvolwassen ex. op 4-8. Deze vogel bevond zich tussen Hecho en de Franse grens ruim boven de 1000 m. en was aan het jagen vlak langs de kale berghellingen, waarna hij begon te zweven tot een flinke hoogte.

Havikarend

Deze moeilijk te ontdekken en te determineren soort werd door Dick Jonkers 5 maal waargenomen, alle in het noorden van het gebied. Op 16-7 2 ex. waarvan 1 juv. tussen de Col du Somport en Jaca; op 22-7 1 donker ex. bij het stuwmeer van Bubal; verder steeds 1 ex. bij Ordesa, ten noordoosten van Lumbier en bij Hecho.

Slangenarend

Deze tamelijk opvallende arend werd geregeld waargenomen. Bij het voedselzoeken bidden ze vaak en vallen mede daardoor op. Telefoonmaten en -palen zijn favoriet als zitplaats. Eénmaal zijn er 3 ex. bij elkaar waargenomen, bij de Col du Somport.

Bruine Kiekendief

De ons welbekende Bruine Kiekendief werd 2 maal waargenomen; op 19-7 1 ex. bij het stuwmeer van Yesa, waar geschikt broedbiotoop aanwezig is in de vorm van rietlanden en 2 ex. bij Bailo, waar graancultures net zoals voor een deel van de Franse Bruine Kiekendieven broedbiotoop vormen.

Blauwe Kiekendief

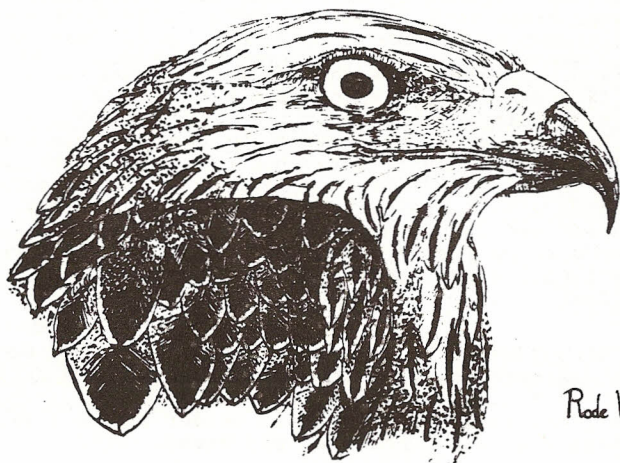
Thissen (1979) noemt deze soort als mogelijke broedvogel en meer konden wij er ook niet van maken. Op 6-8 werd een vrouwtje gezien door Dick Heg en William Verpoort op een wel zéér ongewone plaats: de vuilnisbelt van Hecho! De vogel was hier aan het jagen en vloog vervolgens in noordelijke richting door.

Grauwe Kiekendief

Door Dick Heg en William Verpoort werd een zeker broedgeval vastgesteld bij Bailo. Op 26-7 een mannetje jagend aldaar en op 29-7 een vrouwtje met twee juvenielen. De laatste drie vogels zaten op een pasgemaaid graanveld en vlogen soms op om te gaan verzitten. Verder werd op 26-7 nog een mannetje jagend waargenomen bij het stuwmeer van la Pena, waar geschikt broedbiotoop is, namelijk riet.

Rode Wouw

De Rode Wouw is een algemene soort in het gehele gebied. Hij is voornamelijk te vinden in de rivierdalen. Een lichte concentratie deed zich voor bij de vuilnisbelt van Hecho, daar werd ook menigmaal de fluitende roep gehoord. Op dezelfde plaats weer ook veel veren gevonden, onder andere van Rode Wouw. Een opvallende trekwaarneming was op 4-8 bij Las Murallas te Hecho: snel achter elkaar trokken groepen van 27, 7 en 7 exemplaren door, richting zuid (Heg en Verpoort). Op 1-8 een baltsend exemplaar ten zuiden van Roncal (idem).

Zwarte Wouw

Ook de Zwarte Wouw werd voornamelijk langs de rivieren gezien. De Zwarte Wouw is iets minder talrijk dan de Rode Wouw, waarbij ik de indruk kreeg dat de Zwarte Wouw relatief iets vaker bij het water werd aangetroffen dan de Rode Wouw (zie voor nadere informatie Hagemeyer en Verkley 1982, p. 123). Een plaatselijk concentratie deed zich voor bij een vuilstort ten westen van Jaca: 20 ex.

Vale Gier

Deze fraaie roofvogel is de talrijkste, mede omdat hij door z'n grootte haast niet over het hoofd wordt gezien en veel in de lucht te vinden is. Overal zie je zwevende individuen op zoek naar voedsel. Zoals gezegd leggen ze daarnij flinke afstanden af. Bij de kolonies werden hier en daar jongen gezien. Op 19 juli werden door Dick Jonkers 151 exemplaren geteld, verspreid over een groot gebied.

Lammergier

De Lammergier is de zeldzaamste gier, niet alleen rond Jaca, maar in geheel Europa. Er werden op de volgende plaatsen exemplaren gezien: bij Riglos 1 ex.; bij de abdij van San Juan de La Pena 1 ex.; boven Ansó 1 ex.; bij de Col du Somport 3 ex., waarschijnlijk 2 adulten en een juveniel.; ten westen van de Somport 1 juv. ex.. De waarnemingen bij Riglos en bij de abdij werden door andere waarnemers gedaan, evenals bij Zuriza (mededeling Dick Jonkers). Op 8 september werd bij Hecho nog een nest met jongen gevonden (idem).

Aasgier

De Aasgier is de kleinste gier. Er werden naast de adulte dieren ook veel juveniele (uitgevlogen) exemplaren gezien; deze zijn goed van de wit-zwarte adulte dieren te onderscheiden: in plaats van de witte veren hebben ze bruine veren. Op verschillende plaatsen werden adulte vogels met voedsel slepend gezien; onder andere bij Agüero. Bij de vuilstort van Hecho werden 1 maal 22 exemplaren bij elkaar gezien.

Slechtvalk

Deze grote valk werd uitsluitend bij of in de buurt van rotswanden gezien, de broedgelegenheden van de Slechtvalk in dit gebied, die het meest worden gebruikt. Op 2 plaatsen werd een paartje gezien: 21-7 boven Hecho; 30-7 Agüero. Niet éénmaal werden juveniele dieren vastgesteld.

Boomvalk

Dit kleine valkje leeft ietwat verborgen en werd daardoor hoogst waarschijnlijk sterk onderteld. Slechts op twee plaatsen werd de soort gezien. Een langer verblijf in een Boomvalk-broedbiotoop is echter meestal voldoende om het valkje te zien, maar op doorreis moet men wat geluk hebben.

Ik wil hierbij nog melding maken van een wel zeer bruine Boomvalk, die ik in de zomer van 1982 bij het stuwmeer van Tremp (iets oostelijk van Ordesa) heb gezien. Deze Boomvalk was veel bruiner van boven dan alle Boomvalken, die ik tot nu toe heb gezien, de kleur was namelijk niet grijs(bruin), zoals de Europese Boomvalken normaal hebben. Het beest had wat "problemen" met een Zwarte Kraai. Overigens zijn daar ook veel vogels te zien. Bij dat stuwmeer zag ik zelfs enkele Grote Jagers op vis azen. Ze vonden een gemakkelijke prooi in het ondiepe water bij de overgang van rivier naar stuwmeer.

Torenvalk

De Torenvalk is in West-Europa een talrijke roofvogel, maar in Jaca valt dit valkje een beetje in het niet bij de andere roofvogels. Hoewel het Torenvalkje een best opvallende soort is, werd de vogel niet vaak gezien. Daarnaast komt dan nog het veldprobleem Torenvalk- Kleine Torenvalk.

Kleine Torenvalk

Deze soort staat bekend als een kolonievogel, dat wil zeggen een vogel die met meerdere broedparen naast elkaar broedt, zoals Blauwe Reigers dat doen. Van dit gedrag werd echter niets geconstateerd in het gebied rond Jaca, er werden namelijk alleen groepjes tot maximaal 3 vogels gezien. De soort werd maar weinig waargenomen, wat eigenlijk best raar is, daar er genoeg broedplaatsen voorhanden zijn, onder andere in de vorm van verlaten dorpjes. Daarnaast lijkt het alsof er genoeg voedsel voor de Kleine Torenvalk voorhanden is.

Havik

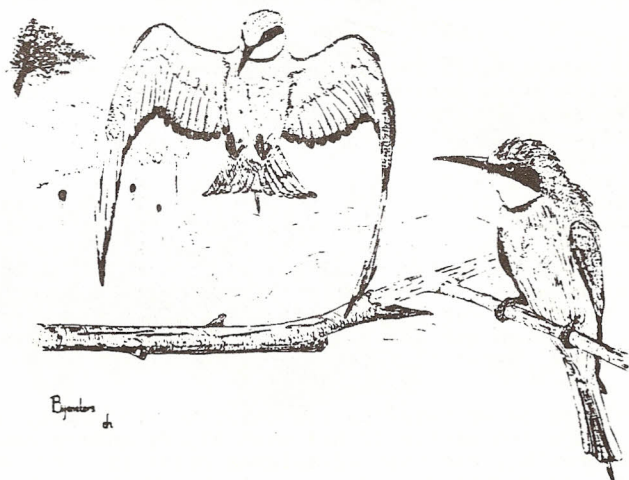
Ook de havik werd maar weinig waargenomen. De oorzaak daarvan kan liggen in het feit dat de soort niet erg opvallend is.

Sperwer

Voor de Sperwer geldt hetzelfde als voor de Havik; de soort is mogelijk nog onopvallender. Dit blijkt echter niet uit het aantal waarnemingen: de Sperwer werd meer waargenomen dan de Havik. Maar voor beide soorten geldt ongetwijfeld dat ze veel meer moeten voorkomen in het gebied dan uit onze waarnemingen blijkt.

Andere vogels

Naast de vele roofvogelsoorten herbergt het gebied ook nog een groot aantal andere vogelsoorten; mede door de grote verscheidenheid aan biotopen: water, bos, cultures, hooggebergte, etc. In tabel 2 zijn de soorten vogels die in het gebied rond Jaca voorkomen op een rijtje gezet. Om het lijstje zo volledig mogelijk te maken werden hierin ook de roofvogelsoorten nogmaals vermeld en de soortenlijst van Thissen (1979) verwerkt. Ik heb ook geprobeerd aan te geven in welke deelgebieden de soorten werden aangetroffen; hierbij past de kanttekening dat daarbij de deelgebiedsgrenzen niet strikt in acht genomen konden worden, daar ik niet altijd precies kon nagaan waar de soort werd gezien. Dit zal echter niet van betekende invloed zijn, daar de deelgebieden toch al groot zijn. De soorten die alléén door Thissen (1979) werden genoemd heb ik vermeld zonder aan te geven in welke deelgebieden ze werden waargenomen, daar die gegevens moeilijk in deze tabel te verwerken wareb en zodoende de overzichtelijkheid niet zouden bevoornden.

Tabel 2. De waargenomen vogelsoorten per deelgebied (Jaca 1984)

	Deelgebied					Deelgebied			
	1	2	3	4		1	2	3	4
Fuut	x				Groene Specht				
Dodaars	x				Middelste Bonte Sp.	x	x		x
Blauwe Reiger	x				Kleine Bonte Specht			x	
Wilde Eend	x				Draaihals			x	
Lammergier	x	x	x		Thekla Leeuwerik		x	x	
Vale Gier	x	x	x	x	Kortteenleeuwerik		x		x
Aasgier	x	x	x	x	Kalanderleeuwerik				
Slangenarend	x	x	x	x	Kuifleeuwerik			x	
Dwergarend	x	x	x		Boomleeuwerik				x
Steenarend	x		x		Veldleeuwerik		x	x	x
Havikarend	x	x		x	Roodstuitzwaluw		x		x
Buizerd	x	x		x	Boerenzwaluw	x	x	x	x
Wespandief	x	x		x	Huiszwaluw	x	x	x	x
Havik	x	x			Oeverzwaluw		x		
Sperwer	x	x			Rotszwaluw	x	x	x	x
Rode Wouw	x	x	x		Duinpieper		x		
Zwarte Wouw	x	x	x	x	Boompieper	x	x		
Bruine Kiekendief		x			Graspieper		x		x
Blauwe Kiekendief	x				Waterpieper	x			x
Grauwe Kiekendief		x	x		Witte Kwikstaart	x	x	x	x
Slechtvalk	x		x		Gele Kwikstaart	x			
Boomvalk			x	x	Grote Gele Kwikstaart	x	x		x
Torenvalk	x	x	x	x	Klapekster		x		x
Kleine Torenvalk	x	x	x		Roodkopklauwier		x	x	x
Rode Patrijs		x	x		Grauwe Klauwier	x	x	x	x
Kwartel		x			Waterspreeuw	x	x		
Fazant		x			Winterkoning	x	x	x	x
Waterhoen		x			Heggemus	x	x	x	x
Meerkoet		x			Alpenheggemus	x			x
Kleine Plevier		x			Blauwe Rotslijster	x	x		
Grutto		x			Rode Rotslijster			x	x
Oeverloper		x			Grote Lijster	x	x		x
Witgatje		x			Zanglijster		x		x
Tureluur		x	x		Merel	x	x	x	x
Griel		x			Beflijster	x			
Kokmeeuw		x	x		Blonde Tapuit		x	x	
Zilvermeeuw		x			Tapuit	x	x	x	x
Visdief		x			Zwarte Tapuit			x	
Holenduif		x			Paapje			x	
Houtduif		x	x		Roodborsttapuit		x	x	
Tortelduif		x	x		Gekraagde Roodstaart		x	x	
Rotsduif		x			Zwarte Roodstaart	x	x	x	x
Koekoek		x			Nachtegaal	x	x		x
Kuifkoekoek			x		Roodborst	x	x		x
Kerkuil					Grote Karekiet		x	x	
Stenuil	x	x	x		Kleine Karekiet		x	x	
Bosuil	x				Cetti's Zanger				
Ransuil	x				Waaierstaartrietzanger				
Oehoe		x			Sprinkhaanrietzanger	x			
Dwergooruil		x			Spotvogel		x		
Nachtzwaluw	x	x			Orpheusspotvogel				x
Gierzwaluw	x	x	x	x	Vale Spotvogel		x		
Alpengierzwaluw	x		x	x	Zwartkop	x	x		x
Bijeneter	x	x			Kleine Zwartkop	x	x		x
IJsvogel	x	x			Tuinfluitter		x		x
Hop	x	x	x		Fitis		x		
Scharrelaar	x				Tjiftjaf	x	x		

	Deelgebied					Deelgebied			
	1	2	3	4		1	2	3	4
Bergfluitcr	x		x		Groenling	x	x	x	x
Grasmus	x	x			Putter	x	x	x	
Baardgrasmus		x			Citroensijs		x		
Provençaaie Grasmus		x		x	Sijs				
Orpheusgrasmus		x			Kneu		x	x	x
Goudhaan	x	x		x	Europese Kanarie		x	x	x
Vuurgoudhaan	x	x	x		Goudvink		x		
Bonte Vliegenvanger	x				Kruisbek		x	x	x
Grauwe Vliegenvanger		x	x		Vink		x	x	x
Koolmees	x	x	x	x	Sneeuwvink		x		
Pimpelmees	x	x		x	Spaanse Mus				x
Zwarte Mees	x	x		x	Huisms		x	x	
Kuifmees	x		x		Ringms		x		
Matkop	x				Rotsms		x	x	x
Glanskop	x		x		Spreeuw		x	x	x
Staartmees	x		x		Zwarte Spreeuw		x	x	
Boomklever	x	x		x	Wielewaal		x		
Rotskruiper					Raaf		x	x	x
Boomkruiper		x		x	Zwarte Kraai		x	x	x
Taigaboomkruiper	x				Kauw		x	x	x
Grijze Gors	x	x	x	x	Ekster		x	x	x
Grauwe Gors	x	x		x	Vlaamse Gaai		x	x	x
Geelgors	x	x		x	Alpenkraai		x		x
Ortolaan	x	x		x	Alpenkauw		x		x
Rietgors		x	x						
Cirlgors	x	x	x	x					

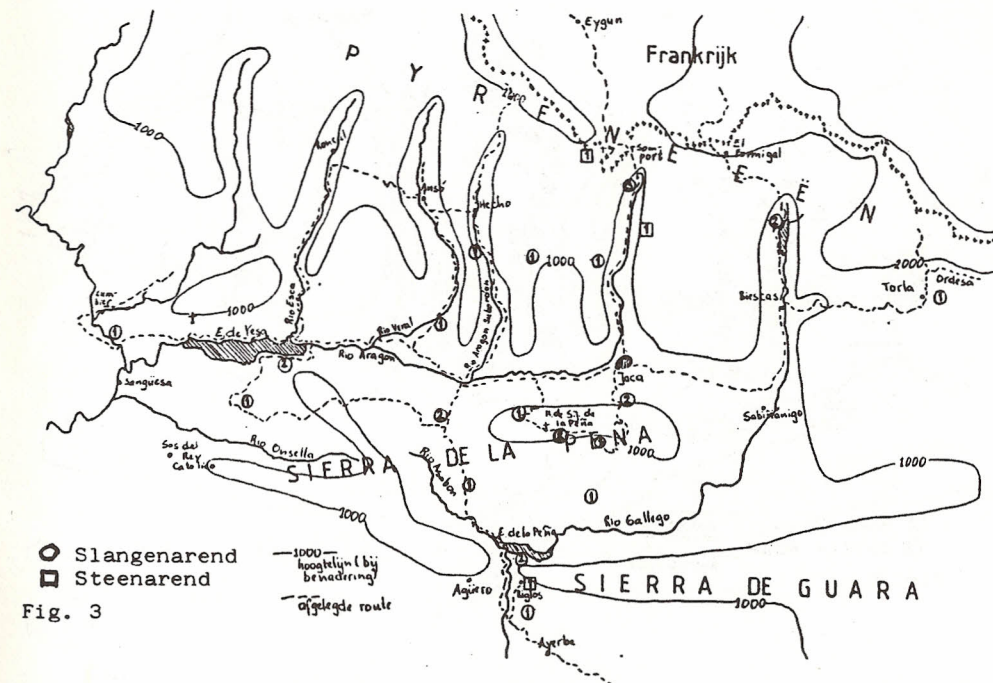
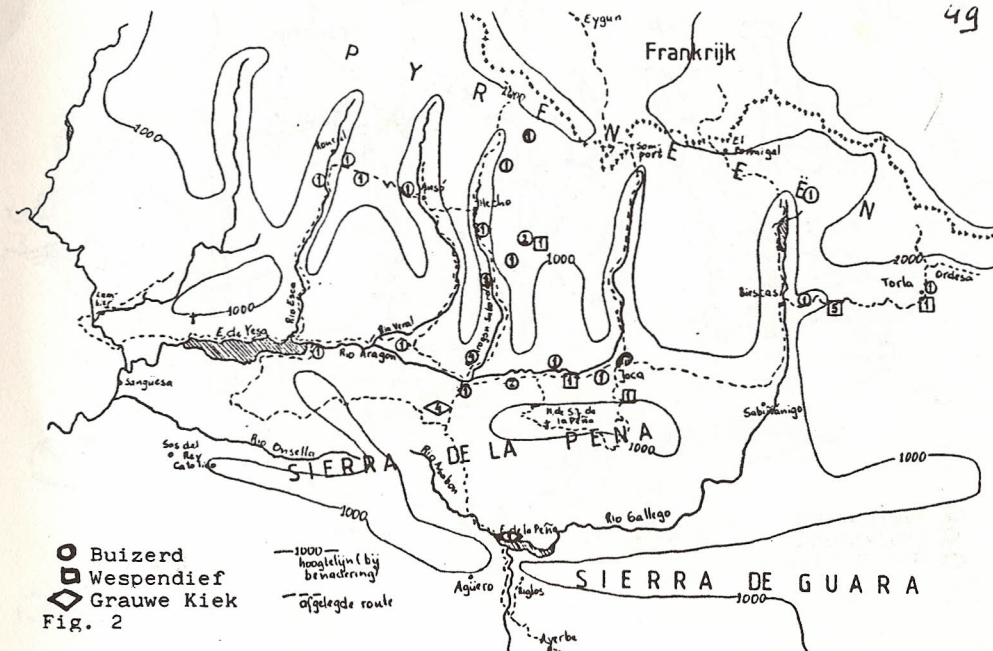
Dank

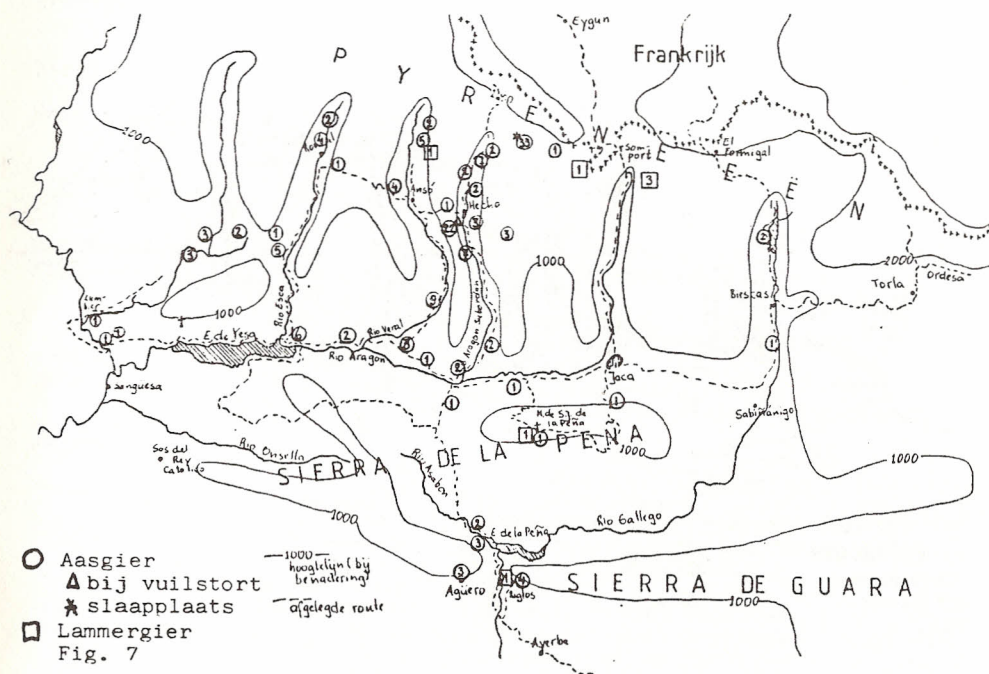
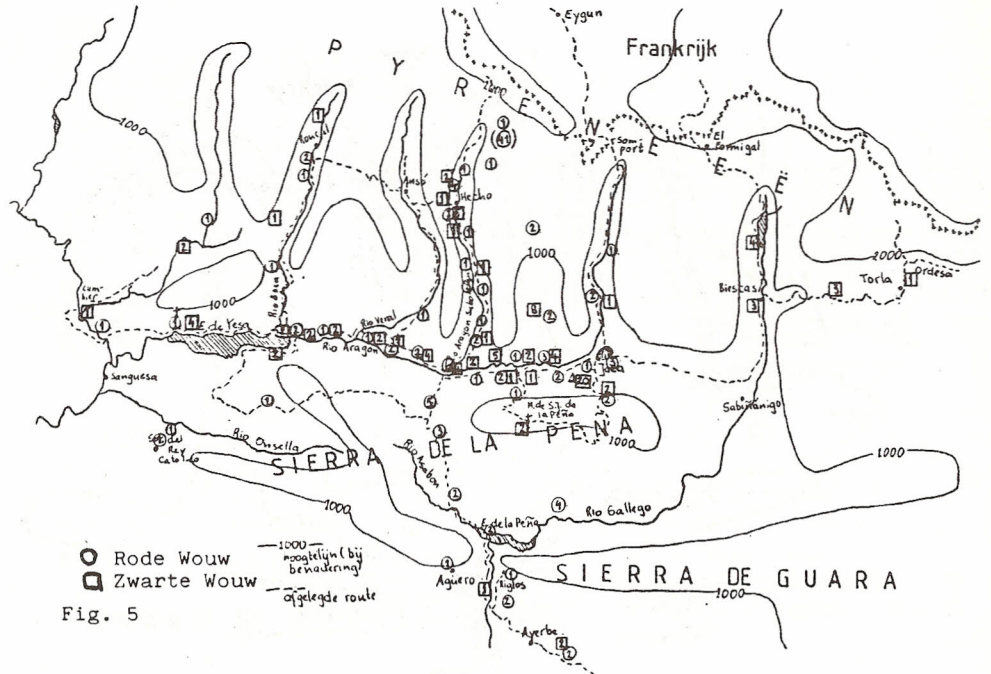
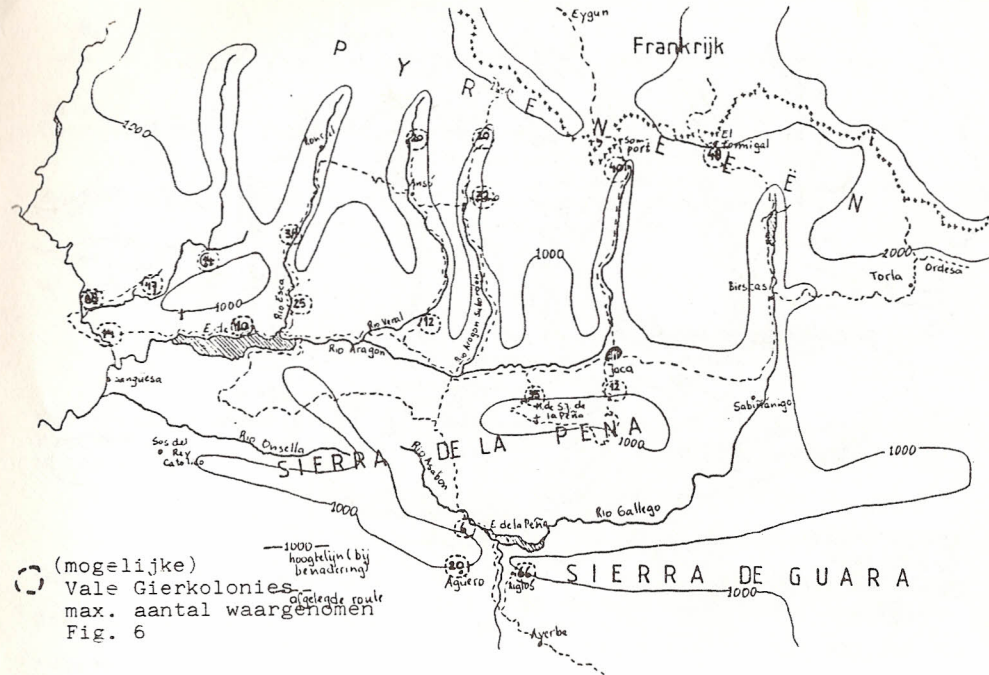
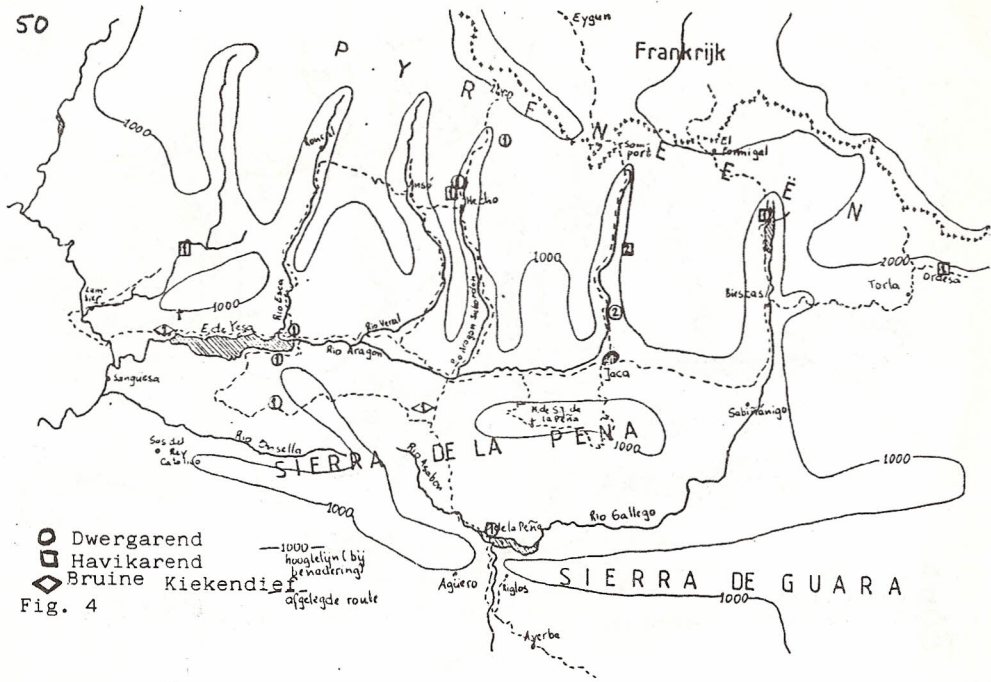
Ik wil Dick Jonkers bedanken voor het verstrekken van zijn gegevens, ingetekend op kaartjes voor wat betreft de roofvogels en voor zijn verslag van de tocht in het gebied. Daarnaast wil ik J. en R. de Wilde-Bakhuizen bedanken voor hun gegevens, die een welkome aanvulling vormden. Veel dank ben ik verschuldigd aan Maria en Gerrit Reijnders evenals Gerard Müskens voor hun hulp vóór de vakantie naar Jaca wat betreft allerhande informatie over het gebied. En zeker niet als laatste Johan Thissen, die zorgde voor de kaartjes voor dit artikel, nuttige opmerkingen maakte en het artikel doorlas. En om niet te vergeten: dank aan mijn ouders, die uiteindelijk deze vakantie mogelijk maakten en met veel enthousiasme meegenoten van de Spaanse vogelwereld en altijd bereid waren tochtjes te maken of William en mij de vrijheid lieten op pad te gaan

Literatuur

- Hagemeyer W. & G. Verkley 1982. Roofvogels in de Pyreneeën rond Jaca. Mourik 8(4): 117-131.
- Pedrocchi C. 1978. Las aves de Aragon. Libreria General, Zaragoza.
- Porter R.F., Christensen S., Willis I. & Nielsen B.P. 1982. Vliegbeelden van Europese roofvogels. KIM natuurboeken BV, Baarn.
- Thissen J. 1979. Roofvogels in de Pyreneeën. Mourik 5(6): 200-208.

Dick Heg
Passtraat 3
5826 AL Groeningen

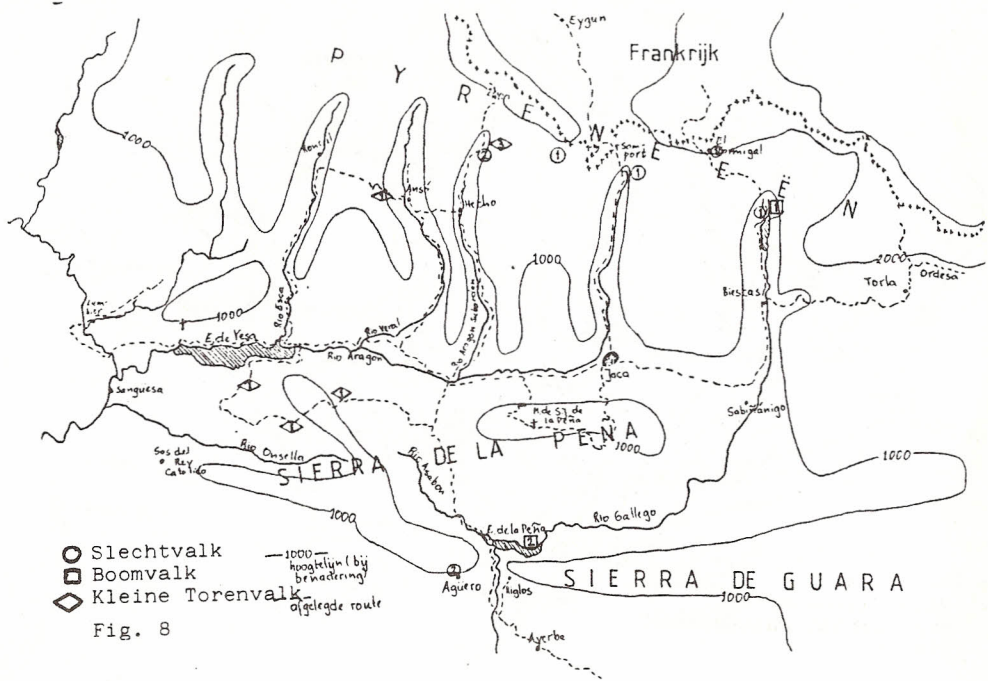

Fig. 8

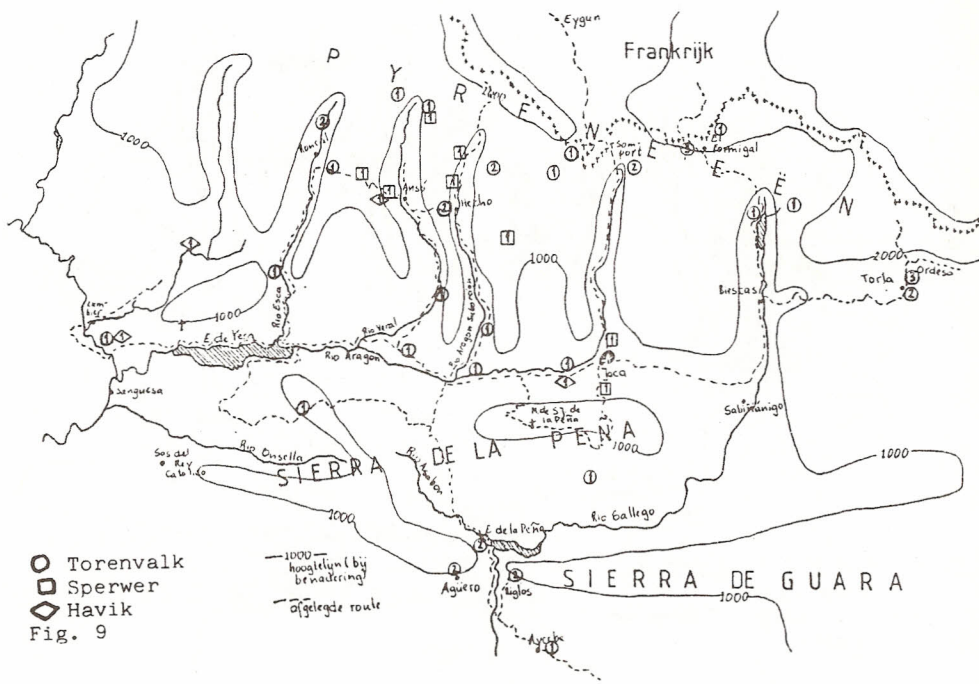

Fig. 9

VELDWAARNEMINGEN nov. 1983 - feb. 1984

- Dodaars 4-2 18 ex. Sabeekse Uitwatering (DH)
- Roodhalsfuut 12/20-11 1-2 ex. Plasmolen (DH,WV,Eij)
- 22-11 1 ex. in winterkleed Bisonbaai (Ha)
- Kuifduiker 12-12 t/m 5-1 1 ex. Groene Heuvels Bergharen (RB)
- hele winter 2 ex. Kraayenbergse plassen (TJ)
- 25/29-1 1 ex. Mazenburg Heijen (DH,WV,WH)
- 29-1 2 ex. bisonbaai (WV)
- Aalscholver 14-2 1 ex. Plasmolen Mook (WH)
- 17-11 166 ex. Ooypolder (PB)
- 11-12 201 ex. Ooypolder (PB)
- 19-12 1 ex. naar NW Oude Maasarm Boxmeer (MA)
- 3-1 87 ex. naar W Kaliwaal-Leeuwen (RB)
- 8-1 1 ex. naar N Genneperhuis (WV)
- 19-2 ca. 350 ex. Ooypolder (RB)
- Grote Zilverreiger 5-12 1 ex. Raam bij Tongelaar Mill (LG)
- Kleine Zwaan zie apart artikeltje
- Wilde Zwaan 26-11 3 ad. ex. Oude Waal-Byland (AE)
- 4-12 9 ad., 1 juv. Erlecomse Waard (PB)
- 8-1 2 ad. Wylerbroek (JT,GM,JJ)
- 21-1 8 ad. Niers Zelderse Driessen (WV,DH)
- 3-2 4 ad. Dreumel (Hs)
- 2-1 18.600 ex. (vnl. Kol-) Grünerweg Duffelt (W,Ha)
- 24-2 meer dan 12.000 Gendtse Waarden en Ooy (PB)
- Rietgans 10-11 5 ex. Kaliwaal-Ooypolder (CS)
- 17-2 250 ex. weiland nabij Kraayenbergse plassen (LG)
- Kolgans 10-11 2 ex. Kaliwaal-Ooypolder (CS)
- Grauwe Gans 2-1 107 ex. Kaliwaal-Ooypolder (W,Ha)
- Brandgans 18-12 7 ex. Salmorth (CS)
- 2-1 2 ex. Grünerweg Duffelt (W,Ha)
- 15-1 3 ex. Erlecomse Polder (MD,PB)
- Bergeend 18-12 2 ex. overvliedend, 1 t.p. Oude Maas Beugen (DH)
- 5-2 2 ex. foer. Horddonken Vortum (DH)
- Smient 12-11 1 ♀ overvl. Plasmolen Mook (DH,WV,Eij)
- 4-12 1 ♀ overvl. pont Afferden Limb. (DH)
- 4-1 + 1000 ex. Kaliwaal-Leeuwen (DH,WV)
- Krakeend 18-12 2 ♂♂, 10 Oude Maas Beugen (DH)
- 5-2 1 p. Oude Waal-Ooypolder, 7 p. Bisonbaai, 8 p. Millinferwaard (PB)
- Wintertaling 20-11 1 ♂ Maas-Waalkanaal Hatert (FS)
- Pijlstaart 5-11 1 ♀ naar Z Maas Groeningen (DH)
- 20-11 1 ♀ Berendonck (FS)
- 20-12 1 ♂ Kraayenbergse plassen (DH)
- 11-2 19 ♂♂, 10 ♀♀ Maasheggen Groeningen (DH)
- Krooneend 19/20-2 1 ♂ Erlecomse Waard (CS)
- Tafeleend 26-12 + 200 ex. Paesplas Gennepe (WH)
- 24-2 1700 ex. Oude Waal-Ooypolder, 300 ex. Bisonb. (PE)
- Kuifeend 18-12 640 ex. Bisonbaai (PB)
- Toppereend 12-11 1 ♀ Plasmolen (DH,WV,Eij)
- 18-12 1 ♀ Lentse uiterwaarden (MD,PB)
- 26-12 1 ♀ Maas bij Vortum (DH)
- Eidereend 15-1 + 2 ♂♂ in overgangskleed Erlecomse Dam (MD,PB)
- hele winter + 5 ex. Maas en omgeving tussen Gennepe en de stuw van Sabeek (div. wrn.)
- 17-12 4 ex. Appeltern (CS)
- IJseend 15-12 t/m 4-1 Oude Maas Beugen (div. wrn.)
- Zwarte Zeeëend 11-12, 31-12 omgeving Kaliwaal-Ooypolder (WV,DH,Ha)
- 12-12 1 ♀ Kraayenbergse plassen (LG)
- 15-1 4 ♀♀ Kaliwaal-Ooypolder (MD,PB)

Grote Zeeëend	13-11 1 ♀ Kaliwaal-Leeuwen (WV) 15/18-12 ⁺ Oude Maas Beugen - Paesplas (MA,DH,WV) 17-12 1 ex. stuw Grave (CS)
Brilduiker	winter 83/84 max. 32 ex. Niers (div. wrn.)
Nonnetje	17-11 4 ♀♀ Kaliwaal-Ooypolder (CS) 22-11 32 ⁺ ex. idem (Ha) 31-12 118 ex. Ooypolder (WV,DH) 9-1 242 ex. (wintermaximum) Ooypolder (MD) 28-1 7 ex. Mazenburg Heyen (div. wrn.) 19-2 2 ex. Oude Maas Boxmeer (DH)
Grote Zaagbek	17-11 2 ♀♀ Ooypolder (CS) 15-12 1 ⁺⁺ ♀ Oude Maas Boxmeer (MA) 4-1 131 ex. tussen Kaliwaal-Leeuwen en Deest (WV,DH) 6-1 111 ex. Ooypolder (MA,WV,WH,DH) 17-2 15 ex. Kraayenbergse plassen (LG) 2-11 1 ex. Kranenburg (HK) 29-1 1 ex. naar OZO Oeffelt (WV) 23-2 1 ex. Balgoy (JD,HT)
Rode Wouw	21-12 1 ♀ naar ZW stuw Afferden-Lb (WV) 5-1 1 ♀ Millingerwaard (MD) 12-2 1 ♂ ⁺ Augustinum Siebengewald (WV, DH)
Blauwe Kiekendief	7-11 1 ex. naar Z. Achterste Hoeve Millingen (JH) 1/12-11 1 ex. uiterwaarden Ooypolder (MD) 15-2 1 ♂ Staartjeswaard Beunigen (RB) 22-2 1 ♀ jagend Kraayenbergse plassen (TJ) 13-11 1 ♂ t.p. Deest (WV)
Ruigpootbuizerd	17-11 1 onv. ex. naar NO Erlecomse Waard (PB), later Millingerwaard (CS)
Smelleken	26-11 1 ♀ sportveld Groesbeekseweg Nijmegen (W) 18-12 meer dan 2000 ex. Bisonbaai (PB)
Slechtvalk	3-11 2 ex. naar Z Noordereiland Boxmeer (MA) 10-11 onbekend aantal gehoord Heumensoord (RF) 21-11 t/m 6-1 1 ex. Ooypolder (div. wrn.) 23-2 1 ex. naar N Noordereiland Boxmeer (MA)
Zeearend	11-12 100 ex. Duffelt (CS) 12-2 + 50 ex. Kaliwaal-Ooypolder (CS) 20-11 7000 ex. Erlecomse Waard/Kaliwaal (Hs)
Fazant	12-11 1 ex. Millingerwaard (MD) 18-12 1 ex. Oude Maas Beugen (DH) jan.-feb. 11 ex. Ooypolder (div. wrn.)
Meerkoet	11-2 1 ex. r. Erlecomse Polder (PB)
Kraanvogel	wintermax. + 20 ex. Maas Vierlingsbeek-Gennep (div. wrn.) 11-2 681 ex. Erlecomse Polder (PB) 31-12 t/m 20-1 1-2 ex. Millingerwaard (div. wrn.)
Scholekster	7-11 3 ex. Millingerwaard (MD) nov.-dec. 1 ex. Bisonbaai (div. wrn.) 4-12 1 ex. Millingerwaard (PB)
Goudplevier	jan.-feb. 1-2 ex. Ooypolder (div. wrn.) 10-12 1 ex. naar N Oude Maas Boxmeer (MA) 21-12 meer dan 3000 ex. slaappleats de Belt aan de Leuthse straat (PB,DV)
Kievit	26-1 1 ex. naar O Europaplein Gennep (LL) gehele winter 1-2 ex. 't Haventje Ooypolder (div.) gehele winter 1-2 (of meer?) rond Maas stuw SambEEK-Gennep (div. wrn.)
Bonte Strandloper	5-11 5 ex. trek Maas Groeningen (DH) 4-12 1 ex. Bisonbaai, 4 ex. Erlecomse Waard (PB) 15-12 1 ex. Groene Heuvels Bergharen (RB) 19-12 1 ex. uiterwaarden Beuningen (RB) 25-1 1 ex. Ashorst Groesbeek (JJ) 28-1 1 ex. naar NW Paesplas Gennep (DH,WV)
Kemphaan	
Grutto	
Wulp	
Tureluur	
Groenpootruiter	
Oeverloper	
Kleine Mantelmeeuw	
Grote Mantelmeeuw	
Houtduif	
Kerkuil	
IJsvogel	
Waterpieper	

Waterpieper	4-2 1 ex. SambEEKse Uitwatering (DH) 11-2 min. 6 ex. uiterwaarden Pruten-Leeuwen (RB)
Grote Gele Kwikst.	5-11 1 juv. Hoekse Waard-Ooypolder (JH) 5-11 2 ex. naar Z Holdeurn (W) 6-11 1 ex. Ubbergen naar Wylerberg (JH) 6-11 2 ex. t.p. Koningsven (WV) 9-11 1 ex. overvliegend Botanische tuin (BF) 13-11 1 ex. Bruuk (MD) 14-11 1 ex. rondv. Keizer Karelplein (W) 26-12 2 ex. Defensiekanaal Mill (LG) 4-1 2 ex. r. Kaliwaal-Leeuwen (WV,DH) 20-1 1 ex. Raam Escharen (LG) 25-1,4-2,11-2 6-8 ex. Groesbeek-Bredeweg (JJ) 5-2 meer dan 2000 ex. Maasheggen Vortum (DH) 11-2 1500 ex. Zeelandse straat-Ooypolder (PB) 31-1 1 gammel ♀ midden op de Berg en Dalseweg (PB) 6-11 1 ex. St. Annastraat-Nijmegen (P) 7-11 1 ex. Millingerwaard (PB) 13-11 1 ex. Maas-Groeningen (DH) 12-12 1 ex. Klein Vortum - Vierlingsbeek (DH) 12-12 1 ♂ z. Zelder-Ottersum (WH) 18-12,30-12 1 ex. Paesplas Gennep (WV,DH) gehele winter 1 ex. Ganzengel Gassel (TJ) 14-11 1 ex. Grote Heide - Hamert (Hs) 26-11 1 ex. Quin Afferden Lb. (WV) weinig waarnemingen. Hangt dit misschien samen met het einde van het Atlasproject voor Winter- en Trekvogels?
Kramsvogel	12-11 1 ex. naar O Mazenburg Heyen (DH,WV,Eij) 12-11 1 ex. Kaliwaal-Ooypolder (MD) 4-12 1 ex. Oyversnest-Salmorth (MV,JJ,JT) 20-2 1 ex. Wychens Ven (FS) 12-11 + 30 ex. Mazenburg Heyen (DH,WV,Eij) 7-1 50 ex. Zeelandse straat-Ooypolder (FS) 12-2 + 200 ex. in één groep Kendel-Siebengewald (DH) 19-11 28 ex. Waaluitwarden Beuningen (RB) 22-11 60 ex. Millingerwaard (Ha) 2-12 + 40 ex. Byland (MD) 11-12 + 200 ex. Oosterhoutse waarden (MD) 16-12 + 40 ex. Mazenburg Heyen, verder hele winter in die omgeving 21-12 + 110 ex. Kaliwaal-Ooypolder (MD) Waarschijnlijk veel zaadragende planten in de uiterwaarden. Hoogwater en droge zomer? Ook veel kneuen en rindmussen waargenomen!
Zwartkop	19-11 15 ex. Groesbeekse/Heyendaalseweg (F) de invasie van 1983 was vooral merkbaar op de stuwwal, Reichswald en direkte omgeving. Eén waarneming daarbuiten:
Tjiftjaf	5-11 8 ex. naar Z Maas Groeningen (DH) 15-1 1 ♂ albino Paesplas Gennep (WV) 16-1 1 ♂ uiterwaarden Beuningen (RB) 28-2 10 ex. tuin Elzenkamp Beek (Hs)
Klapekster	
Bonte Kraai	
Putter	
Kneu	
Frater	
Barmsijs	
Kruisbek	
Goudvink	
Appelvink	

KLEINE ZWAAN TELLINGEN

In de afgelopen twee winters zijn in geheel Nederland de Kleine Zwanen geteld tijdens simultaantellingen. In de tabel op de volgende bladzijde zijn de gegevens uit ons werkgebied samengevat in de vorm van maxima per gebied en maand. Ter vergelijking en komplettering zijn de gegevens uit de twee daaraan voorafgaande winters ook in de tabel opgenomen.

AANTALLEN KLEINE ZWANEN IN HET WERKGEBIED VAN VWG RIJK VAN NIJMEGEN EN OMSTREKEN

PERIODE- MAXIMUM	AANTALLEN KLEINE ZWANEN IN HET WERKGEBIED VAN VWG RIJK VAN NIJMEGEN EN OMSTREKEN											
	Winter 1980/1981 X XI XII I II III	Winter 1981/1982 X XI XII I II III IV	Winter 1982/1983 X XI XII I II III	Winter 1983/1984 X XI XII I II III IV	MAANMAXIMUM 40 200	II III IV	II III IV	II III IV	II III IV	II III IV	II III IV	II III IV
A	179 154	16 58 160	76 37 300	90 250	179	154	123	123	123	123	123	123
B	8 37 105	4 30 123	1 148*	7 90	123	105	90	90	90	90	90	90
C	104 61	36 65 97 250	372 79 39	34 19 85 71	372	250	71	71	71	71	71	71
D	17 26 58 20	3 2 17 62 108 148 12	1 37 64 20 550 50	2 30 47 170 16	2 30	47 170	16	16	16	16	16	16
E	7 22 49	25 4	15 19 18 71 75	6 16 73 99 90	6 16	73 99	90	90	90	90	90	90
F	16 30 74 78 13 22	11 43 50	37 49 10 19 74	4 61 94 4	4 61	94 4	4	4	4	4	4	4
G	8	1	4 3 7 5	4 3 7 5	4 3	7 5	4	4	4	4	4	4
H	14	10	3 9	3 9	3 9	14 9	14 9	14 9	14 9	14 9	14 9	14 9
I	6	6	18	18	18	18 10	18 10	18 10	18 10	18 10	18 10	18 10
J	5	5	12	12	12	5 12	5 12	5 12	5 12	5 12	5 12	5 12
K												
L												
M												
N												

H Gennep e.o.
I westkant Maas (Horddonken-Boxmeer)
J Kraayenbergse Plassen e.o.
K Keent
L Loonse Ham
M Megense Ham
N Beuningsse Veld

A Boven-Leeuwen - Ewijk (noord)
B Dremel - Boven-Leeuwen (zuid)
C Boven-Leeuwen - Ewijk (zuid)
D Ewijk - Nijmegen (noord)
E idem (zuid)
F Nijmegen - grens BRD (noord)
G idem (zuid)

* C en E samen

WERKGEBIED

Rijk van Nijmegen, Overbetuwe ten zuiden van de Linge en ten oosten van RW 75, Duffelt, Salmorth, Reichswald (Kleef), de kop van Limburg, Land van Cuyk, Land van Maas en Waal ten oosten van de lijn Wamel-Megen.

BESTUUR

Voorzitter: Johan Thissen, Hobbemaweg 118, 6562 CW Groesbeek
1^e secretaris: Laurens Rietveld, Parkweg 50, 6511 BH Nijmegen, 080-231978
Adminstratief secretaris: Rob Gorissen, Heilige Stoel 52-12, 6601 VG Wychen, 08894-14716

Penningmeester: Louis Geraets, Burg. van Raaystraat 27, 5437 BC Beers, 08850-20263

WERKGROEPEN

Archief: Peter Brouwer, Pater Brugmanstraat 49, 6522 EH Nijmegen 080-220618

Excursies: Laurens Rietveld, Parkweg 50, 6511 BH Nijmegen, 080-231978

Kunstmatige nestgelegenheid: Wim Schurink, Marialaan 39, 6541 RE Nijmegen, 080-773551

Rivierentellingen: Herman Meekes, de Steekse Acker 12-25, 6546 DD Nijmegen, 080-783301

Roofvogeltellingen: Gerard Miskens, Papenbergseweg 25, 6585 KV Mook, 08896-1767

Vogelkursussen: Johan Thissen, Spoorlaan 22, 6562 AN Groesbeek, 08891-1523

Contactpersoon Werkgroep Land van Cuyk:

Rein Böhmer, Tolsestraat 16, 5363 TC Velp (bij Grave), 08860-3330

Asyls in de regio

H. Huilmond, Rijksstraatweg 303, Beek-Ubbergen, 08895-3376 (roofvogels en uilen)

B. Jansen, Weg door Jonkerbos 5, Nijmegen, 080-551439

M. Reijnders, Heijenseweg 51, Gennep, 08851-1906

J. van der Vaart, Jozef Israëlsstraat 15, 6521 MS Nijmegen, 080-234470

CONTRIBUTIE

Werkende leden f 10,-
Sympatiserenden f 15,-
Jeugdleden tot 18 f 5,-
Gezinsleden f 2,50

GIRONUMMER

4463052 ten name van
VWG Rijk van Nijmegen e.o.
te BEERS